

DE
CONSTITUTIONIBVS
APOSTOLICIS,
B. Clemente Romano auctore,
LIBRI OCTO,

Nunc primùm è tenebris eruti, & ad orthodoxam
fidem astruendam apprimè utiles.

IO. CAROLO BOVIO, EPISCOPO
Ostunensi interprete.

EIVSDEM SCHOLIA IN LOCA, QVAE
dubitatem aliquam habere uidentur.

Rerum, & verborum memorabilium Index.

*ed. de la Comp. de leges
de Sal. Sc. de la Grecia*

Cum privilegio summi Pontificis, Cæs. Maiestatis,
& Illusterrimi senatus Veneti.

Venetiis, ex Officina Iordanii Zileti. M. D. LXIII.

H. H. - J. S. - A. G. -

IO. CAROLI BOVII
EPISCOPI OSTVNENSIS
IN CLEMENTIS LIBROS

P R A E F A T I O .

N T E Q V A M Clementem latinè loquenter audiamus, libet præfari quædam, quæ non aliena à propositi muneric ratione videbuntur. Tractabo autem Prolegomena illa, quæ Philosophi in principiis librorum querere consueuerunt: ea uero (quantum ad præsens institutum attinet) sunt septem, scopus, utilitas, an sit legitimus liber, inscriptio, numerus librorum auctoris, partitio horum librorum in capita, ordo lectionis, methodus. Primum ergo videamus scopum, hoc est qui nam sit finis propositus scriptori, ad quem omnis disputatio sit referenda.

LEGISLATOR noster, & Ecclesiæ fundator CHRISTVS, ordiens propagandæ religionis initium, eas nobis credendi, atque uiuendi leges dedit, quæ uniuersam fidei summam, rationem sacramentorum, ac uitæ degendæ præcepta continerent. Haud facile autem Dei cultus amplificari, neque pietas coli potuisset, nisi mandata, quæ de huiusmodi rebus uniuersa quadam ratione, & generaliter tradita fuerant, in certos ac proprios modos essent distributa. uidemus enim in omni optimè constituta civitate, eum morem disciplinamque haberi, ut legum descriptione definita sint singula rerum agendarum munera, quam tam ii, qui aliis præfunt, quam qui eorum potestati obedijunt, intelligent, quantum sibi impositum sit muneric, quo loco, quo tempore, qua ratione ac modo unumquodque sit agendum. Huiusmodi autem dispositionem

* * atq;

CONSTITUTIONVM

SANCTORVM APOSTOLORVM

B. CLEMENTE ROMANO

A V C T O R E ,

LIBER PRIMVS.

IO. CAROLO BOVIO

EPISCOPO OSTVNENSI,

INTERPRETE.

Catholica doctrina de laicis. CAP. I.

POSTOLI, & Presbyteri omnibus, qui ex Gentibus crediderunt in Dominum Iesum Christum; gratia uobis, & pax ab Omnipotente Deo per Dominum nostrum Iesum Christum abundet in cognitione ipsius. Dei plantatio est catholica Ecclesia, & uinea eius electa: illi, qui crediderunt in infallibilem pietatem ipsius; qui fruuntur aeterno regno eius per fidem; qui acceperunt uirtutem ipsius, & armati sunt communicatione Sancti Spiritus per Christum, & timorem eius induerunt, participes preciosi, & immaculati sanguinis Christi; qui fiduciam acceperunt, ut Omnipotentem Deum inuocarent, cohæredes & confortes facti dilecti filii eius. Audite doctrinam sacram, qui amplectimini promissionem eius, ex

B mandato

S C H O L I A

IO. CAROLI BOVII

EPISCOPI OSTVNENSIS,

Scholia in Clementis libros.

VNC in animo est, aliqua in iis libris per-
currere, quæ nisi explicarentur, lectoris
studium possent retardare. quod faciam
in paucis quibusdam locis annotandis,
non enim statui scholia in singulis sen-
tentiis scribere, sed tantum pauca, quæ
dubitatem aliquam habet illustrare.

Ex PRIMO LIBRO.

IN Cap. 3. ex Euangeliō non solum ultio inimicorum pro-
hibetur, sed etiam dilectio & amor erga eos præcipitur.
seruavit enim sepe hoc antiquitas, ut Consilia quæ appellan-
tuntur, in præceptis numeraret.

IN Cap. 4. ne pruritu uexatus &c. hanc ego puto esse ueram
huius loci sententiam. Iubet tonderi capillum, ne eo cul-
to prouocetur mulieres ad amorem. Inquit igitur, si capil-
lum nutrias, necesse erit tibi ob pruritum scalpere caput
ac lacerare, ad hanc uero molestiam fugiendam, caput
comptua & ornatum te habere oportebit, idq; unguen-
tis perfundere quo mulieres allicientur ad libidinem, ergo
tonde capillum, ne capitis cultu opus habeas.

IN Cap. 7. illud [si sophistica] est nonnullis suspectum, qui
si considerarent, sophistarum nomen fuisse aliquando in
laude, atque ira appellatos eos, qui sapientiam & rerum
omnium scientiam profiterentur, certe nihil de eo dubita-
rent. Clemens ergo Græcorum disciplinis eruditus, sophi-
stica evocat, quæ ab hominibus doctis & uitæ magistris,
sapienter sunt tradita.

IN codem Cap. duo dicit à Christo antiquata, deuterosest,
quas

I N D E X

X

a.85

Xyloicae sive.

Z

Sachas sive Pannas, Theatrum Clavigerum Pannorum

a.86

Regestum.

A * * * * * B C D E F G H I K L

M N O P Q R S T Y X Y Z A Я Я Э

AA BB CC DD EE FF GG HH II

KK LL MM NN OO PP QQ RR SS.

V E N E T I S, M. D. LXIII.

Ex officina Jordani Zileti.

